

Sygnatura akt I ACa 176/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2021 roku

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny

w składzie:

Sędzia Leon Miroszewski

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2021 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa D. A.

przeciwko Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości przy ulicy (...) w S.

o nakazanie

na skutek apelacji powoda od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 23 grudnia 2020 roku, sygnatura akt I C 139/17

I. zmienia zaskarżony wyrok:

1. w punkcie I. w ten sposób, że nakazuje pozwanej zamontowanie na latarni posadowionej na zarządzanej przez pozwaną nieruchomości, umiejscowionej najbliżej nieruchomości powoda w S., przy ulicy (...), działka (...), osłony od strony nieruchomości powoda, powodującej usunięcie emisji światła elektrycznego na elewację budynku powoda; oddala powództwo w pozostałej części;

2. w punkcie II. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.649,60 (dwa tysiące sześćset czterdzieści dziewięć 60/100) tytułem kosztów procesu;

3. w punkcie III. w ten sposób, że zasądza na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Szczecinie, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych: od powoda kwotę 4.753,51 (cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt trzy 51/100) złotych, od pozwanej kwotę 4.753,51 (cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt trzy 51/100) złotych;

II. oddala apelację w pozostałej części;

III. koszty postępowania apelacyjnego wzajemnie znosi.

Leon Miroszewski

Sygnatura akt I ACa 176/21

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 listopada 2021 roku w zakresie rozstrzygnięcia zawartego w punkcie I.3.

Powód D. A. wniósł o:

1. nakazanie pozwanej Wspólnocie Mieszkaniowej nieruchomości położonej przy ul. (...) w S. przywrócenia stanu zgodnego z prawem poprzez:

a) zmianę lokalizacji śmietnika położonego na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną tj. przy ul. (...) w S. na działce gruntu nr (...), obręb ewidencyjny (...), (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...), w taki sposób, aby nie był położony wzdłuż nieruchomości powoda przy ulicy (...) w S., działka gruntu (...), obręb ewidencyjny (...), (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

b) zamontowanie osłon na latarniach zlokalizowanych na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną tj. przy ul. (...) w S. na działce gruntu nr (...), obręb ewidencyjny (...), (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) w sąsiedztwie nieruchomości powoda przy ulicy (...) w S., działka gruntu (...), obręb ewidencyjny (...), (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin- Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

2. zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych,

3. ustalenie na podstawie art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych opłaty tymczasowej od pozwu,

4. dopuszczenie dowodu z opinii biegłego rzeczoznawcy majątkowego na okoliczność wartości przedmiotu sporu, tj. wartości świadczeń niepieniężnych określonych w punkcie 1 petitum pozwu.

Wykonując wezwanie Sądu powód w piśmie z dnia 14 września 2016 r. (k. 99) uzupełnionym pismem z 31 października 2016 r. (k. 104) przedłożył dowód uiszczenia opłaty sądowej od pozwu w wysokości 200 zł i wskazał, że wartość przedmiotu sporu wynosi 95.000 złotych.

W odpowiedzi na pozew pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych powiększonych o opłatę skarbową od pełnomocnictwa.

Wyrokiem z dnia 23 grudnia 2020 roku, sygnatura akt I C 139/17 (k. 582) Sąd Okręgowy w Szczecinie I Wydział Cywilny

I. oddalił powództwo w całości;

II. zasądził od powoda na rzecz pozwanej kwotę 1 862 zł tytułem kosztów procesu;

III. określił wysokość opłaty ostatecznej na kwotę 4 750 zł;

IV. nakazał pobrać od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Szczecinie kwotę 9 507,02 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Powód wniósł apelację od tego wyroku zaskarżając go w całości. Zarzucił:

I. mające wpływ na wynik postępowania naruszenie przepisów postępowania:

1) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i pominięcie przy ocenie treści jaki i przydatności w sprawie opinii biegłego sądowego L. B., kwestii, że producent aktualnie zamontowanej oprawy sodowej (...) „(...)” Sp. z o.o., wbrew twierdzeniom biegłego sądowego L. B., nadal prowadzi działalność gospodarczą, na co zwrócił uwagę Sąd powód w treści pisma z dnia 05 października 2020 r., co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa w zakresie żądania dotyczącego immisji wynikających z działania latarni na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S.;

2) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę zgromadzonych dowodów i pominięcie przy ocenie materiału dowodowego faktu zmiany przez pozwaną zagospodarowania terenu nieruchomości (oddziałującej) przy ul. (...) w toku postępowania w taki sposób, że niemożliwa ze względu na treść norm prawa budowlanego stała się zmiana lokalizacji śmietnika położonego na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa w zakresie żądania dotyczącego immisji wynikających z lokalizacji śmietnika;

3) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez sprzeczną z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i współżycia społecznego ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego i uznanie, że nakazanie pozwanej zmiany zagospodarowania nieruchomości celem zmiany lokalizacji śmietnika byłoby zbyt daleko idącą ingerencją w prawo własności, w sytuacji, kiedy pozwana w toku niniejszego postępowania własną decyzją zmieniła zagospodarowanie terenu w taki sposób, aby niemożliwa (bez dokonania zmian w zagospodarowaniu terenu) stała się zmiana lokalizacji śmietnika położonego na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), tj. niemożliwe stało się przywrócenie stanu zgodnego z prawem i zaprzestania negatywnego oddziaływania na nieruchomość sąsiednią powoda przy ul. (...) w S., zgodnie z żądaniem pozwu, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa w zakresie żądania dotyczącego immisji wynikających z lokalizacji śmietnika na nieruchomości pozwanej;

4) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę materiału dowodowego poprzez uznanie, że powód nie udowodnił, że byłby możliwy do zrealizowania wybrany przez niego sposób doprowadzenia do stanu, w którym korzystanie z jego własnej nieruchomości nie byłoby już zakłócone oddziaływaniami z nieruchomości pozwanej, w sytuacji kiedy powód przedstawił materiał dowodowy dostarczenie wykazujący możliwość uczynienia zadość jego żądaniom zgłoszonym w niniejszej sprawie, tj. w dniu wszczęcia postępowania (przed zmianą zagospodarowania terenu przez pozwaną) możliwa była zmiana lokalizacji śmietnika, na co wskazał biegły Z. K. w pierwszej opinii pisemnej oraz w ustnej opinii uzupełniającej, a nadto powód przedstawił wiadomość e-mail z dnia 05 października 2020 r. potwierdzającą możliwość wykonania przesłony lampy (które to rozwiązanie sugerował w swojej opinii biegły L. B.) bądź wymiany oprawy latarni, co w konsekwencji doprowadziło do oddalenia powództwa;

5) art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i pominięcie, że:

- dokuczliwość związana z przedstawianiem się światła emitowanego przez sporną latarnie dotyczy nie tylko jednego pokoju na piętrze w domu powoda, a w trzech pokojach: dwóch pokojach dziecięcych oraz w sypialni, co zostało jednoznacznie stwierdzone przez wszystkich uczestników oględzin w dniu 12 sierpnia 2020 r. i wskazane w treści pisma powoda z dnia 14 września 2020 r.,
- na parterze domu światło latarni jest słabo widoczne jedynie z tego powodu, że na nieruchomości powoda zostało posadzonych wiele roślin mających na celu osłonięcie domu przed uciążliwym działaniem lampy stojącej za płotem, zatem jest to efekt wyłącznie działań ochronnych podejmowanych przez stronę powodową oraz okoliczności, iż w czasie postępowania krzewy urosły na znaczną wysokość,

co w konsekwencji doprowadziło do błędnego ustalenia stanu faktycznego w niniejszej sprawie;

6) art. 278 k.p.c. w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów i nadanie większej mocy dowodowej opinii biegłego L. B. niż przedłożonego przez powoda wydruku wiadomości e-mail z dnia 05 października 2020 r., w sytuacji kiedy w toku postępowania wiarygodność i przydatność opinii biegłego została podważona, a co najmniej poddana w wątpliwość poprzez wykazanie przez powoda, że producentem klosza lampy było przedsiębiorstwo (...) Sp. z o.o. (wiadomości te nie są wiadomościami specjalnymi), a nie zakłady (...) w G., które to przedsiębiorstwo prowadzi nadal działalność gospodarczą, co w konsekwencji doprowadziło do bezkrytycznego przyjęcia przez Sąd Okręgowy wszystkich wniosków zawartych w opinii biegłego L. B.;

II. naruszenie prawa materialnego:

1) art. 144 k.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, że korzystanie przez pozwaną z nieruchomości nie zakłóca korzystania z nieruchomości sąsiedniej powoda ponad przeciętną miarę, wynikającą ze społeczno-gospodarczego przeznaczenia nieruchomości i stosunków miejscowych, w sytuacji, kiedy działania pozwanej należy zaliczyć do działań zakłócających to korzystanie ponad przeciętną miarę z uwagi na uniemożliwianie powodowi i jego rodzinie swobodnego korzystania z nieruchomości, przede wszystkim z części wypoczynkowej ogrodu, a także pomieszczeń na piętrze domu powoda, nadto zmuszenie powoda do podjęcia działań ochronnych polegającej na gęstym nasadzeniu krzewów wzdłuż ogrodzenia;

2) art. 222 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie w przypadku, kiedy w niniejszej sprawie zachodzą przesłanki do zastosowania tego przepisu, gdyż w niniejszej sprawie doszło do naruszenia prawa własności powoda poprzez negatywne oddziaływania na jego nieruchomość pochodzące z nieruchomości powódki, a więc zachodzą przesłanki nakazania pozwanej przywrócenia stanu zgodnego z prawem i zaniechania dalszych naruszeń w sposób wskazany przez powoda.

Mając na uwadze powyższe, powód wniósł o:

I. zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości, tj:

1) nakazanie pozwanej zmiany lokalizacji śmietnika położonego na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) w taki sposób, aby nie był położony wzdłuż nieruchomości powoda przy ul. (...) w S., tj. działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

2) nakazanie pozwanej zamontowania na latarniach zlokalizowanych na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) w sąsiedztwie nieruchomości powoda położonej przy ul. (...) w S., tj. działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) osłony (przesłony) jednostronnej montowanych na uchwytych wewnątrz oprawy, która zostanie wyprodukowana przez producenta oprawy lampy (...),

3) ewentualnie, nakazanie pozwanej wymiany z oprawy (...) na oprawę (...) oprawy latarni ustawionych na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) w sąsiedztwie nieruchomości powoda położonej przy ul. (...) w S., tj. działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...);

II. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem I i II instancji według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

III. z daleko posuniętej ostrożności procesowej, na podstawie art. 381 k.p.c. o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu elektryki i oświetlenia dla wykazania, iż możliwy jest montaż osłony latarni, i dla wskazania rodzaju tej osłony, a nadto możliwa jest wymiana wymiany z oprawy (...) na oprawę (...) oprawy latarni ustawionych na nieruchomości zarządzanej przez pozwaną przy ul. (...) w S., tj. na działce gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin -Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...) w sąsiedztwie nieruchomości powoda położonej przy ul. (...) w S., tj. działki gruntu nr (...), dla której Sąd Rejonowy Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie prowadzi księgę wieczystą nr (...).

Skarżący podniósł, iż potrzeba powołania powyższego dowodu wyniknęła dopiero przed Sądem II instancji, po zapoznaniu się przez stronę z treścią uzasadnienia wyroku, albowiem w ocenie powoda sprostał on ciężarowi dowodu i w toku postępowania dostatecznie wykazał istnienie możliwości dokonania takiej wymiany.

W piśmie z dnia 10 marca 2021 roku (k. 628-630v) powód działając osobiście wskazał, że w jego ocenie Sąd Okręgowy został wprowadzony w błąd treścią opinii sądowej z dnia 16 maja 2017 r. sporządzonej przez mgr inż. arch. A. S. do sprawy sygn. akt Ul C 287/15, ale wykorzystaną w niniejszym postępowaniu. Zdaniem powoda biegła błędnie utożsamiała uciążliwości ze szkodliwościami, czemu Sąd Okręgowy dał wiarę. Skarżący podtrzymał wnioski o nakazanie pozwanej:

- przesłonięcia połowy szklanego klosza lampy emitującego obecnie światło na elewację jego budynku położonego na działce nr (...),
- wykonania szczelnego ekranu izolacyjnego z poliwęglanu lub murowanego z pustaków lub cegieł wydzielającego śmietnik z ażurowej siatki ogrodzeniowej, wraz z ostatnio rozbudowanym miejscem pod pojemniki- dzwony do selektywnej zbiórki odpadów oraz nasadzenie wokół rozbudowanego śmietnika szczelnego pasa zieleni izolacyjnej, jeśli przeniesienie tego śmietnika w bardziej dogodnej dla wszystkich miejsc jest rzeczywiście niemożliwe.

W odpowiedzi na apelację pozwana wniosła o jej oddalenie oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Tutejszy Sąd Apelacyjny, po rozpoznaniu sprawy na skutek apelacji powoda, wyrokiem z dnia 22 listopada 2021 roku w punkcie I. zmienił zaskarżony wyrok: 1. w punkcie I. w ten sposób, że nakazał pozwanej zamontowanie na latarni posadowionej na zarządzanej przez pozwaną nieruchomości, umiejscowionej najbliżej nieruchomości powoda w S., przy ulicy (...), działka (...), osłony od strony nieruchomości powoda, powodującej usunięcie emisji światła elektrycznego na elewację budynku powoda; oddala powództwo w pozostałej części; 2. w punkcie II. w ten sposób, że zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2.649,60 (dwa tysiące sześćset czterdzieści dziewięć 60/100) tytułem kosztów procesu; 3. w punkcie III. w ten sposób, że zasądził na rzecz Skarbu Państwa – Sąd Okręgowy w Szczecinie, tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych: od powoda kwotę 4.753,51 (cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt trzy 51/100) złotych, od pozwanej kwotę 4.753,51 (cztery tysiące siedemset pięćdziesiąt trzy 51/100) złotych; w punkcie II. oddalił apelację w pozostałej części; w punkcie III. zniósł wzajemnie pomiędzy stronami koszty postępowania apelacyjnego.

Rozstrzygając w zakresie kosztów sądowych za I instancję (punkt I.1. wyroku) Sąd Apelacyjny zważył, co następuje

Zmiana wyroku Sądu I instancji co do istoty sprawy musiała skutkować modyfikacją zarówno orzeczenia o kosztach procesu pomiędzy stronami, jak i w zakresie poniesienia dotychczas nieponiesionych kosztów sądowych. Rozstrzygnięcie w zakresie kosztów sądowych znajduje podstawę w art. 113 ust. 1 i art. 83 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 § 1 i art. 100 k.p.c. Suma brakującej części opłaty od pozwu i niepokrytych wydatków wyniosła, zgodnie z obliczeniami zawartymi na s. 17 uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego (k. 603), 9 507,02 zł. Mając na uwadze art. 100 k.p.c. za adekwatne do wyniku sprawy Sąd odwoławczy uznał obciążenie każdej ze stron obowiązkiem uiszczenia po połowie tej kwoty. Wprawdzie nie można przyjąć, że powód wygrał sprawę w zakresie połowy swoich żądań, bowiem w zakresie pierwszego z żądań jego powództwo zostało oddalone w całości, natomiast w zakresie drugiego powód wygrał sprawę jedynie częściowo (domagał się nakazania montażu osłon na wszystkich latarniach w jego „sąsiedztwie”, a nakazanie montażu osłony nastąpiło tylko wobec jednej latarni), jednakże należało uwzględnić, że powód już uiszczył tytułem kosztów sądowych (opłata sądowa oraz zaliczka na wydatki) łącznie 2.200 złotych. Powyższe rozstrzygnięcie odpowiada normie art. 100 k.p.c., do której odsyłają powołane już wyżej normy art. 113 ust. 1 i 83 ust. 2 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

	Leon Miroszewski	